

Utlåtande 2008:219 RVIII (Dnr 328-1152/2008)

Bandyhall i Stockholm

Motion av Stefan Nilsson (mp) (2008:35)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2008:35) av Stefan Nilsson (mp) anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

I motion (2008:35) föreslår Stefan Nilsson (mp) att kommunfullmäktige beslutar att en bandyhall ska byggas i Stockholm senast år 2012. Arbetet med att hitta en lämplig plats för en bandyhall bör påbörjas snarast och olika finansieringsalternativ undersökas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och idrottsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att en förutsättning för att en bandy-/skridskohall ska byggas före år 2017-2018 är att den finansieras med andra än kommunal medel.

Idrottsnämnden anser att det på sikt är rimligt att Stockholm investerar i en hall för flera vinteridrotter.

Mina synpunkter

I Stockholms stads budget för nästa år finns flera stora åtaganden vad gäller stadens verksamheters energiförbrukning. Idrottsnämnden ska exempelvis sänka sina energikostnader med 9,2 miljoner kronor. Men inte i första hand för kostnaderna, utan för att minska energiförbrukningen. Även idrottsverksamheterna i Stockholm måste ta sitt ansvar i miljöarbetet.

På idrottsförvaltningen pågår nu ett aktivt arbete med att finna bra och effektiva åtgärder som minskar energiförbrukningen, men som i så liten utsträckning som möjligt påverkar verksamheten negativt. Bland annat undersöker förvaltningen vad det får för konsekvenser att sänka vattentemperaturen i stadens bad, sluta värma upp vissa konstgräsplaner och ersätta några isbanor med plast-is.

Det ska bli intressant att se resultatet av det arbetet och hur effektiva dessa åtgärder är. Men vad som är säkert är att vi måste vända på alla stenar i processen. Säkert är också att isen i stadens ishallar, som ligger från augusti till maj, redan idag är en av de mest energikrävande verksamheterna vi har. Vi kommer även att utvärdera hur de miljöprojekt vi satt igång tidigare har fungerat, bland annat solcellsanläggningen på Åkeshovs ishall, och vilka effekter framtida investeringsprojekt har för energiförbrukningen. En annan faktor av betydelse är om de anläggningar som redan finns är tillräckliga eller inte efter de behov som finns.

När det gäller just förutsättningarna för bandy på elitnivå i Stockholm gjorde staden härom året en omfattande renovering av Zinkensdamms IP, just för att den skulle hålla hög klass som bandyarena. Staden har dessutom konstfrusna bandyplaner på Gubbängens IP och Spånga IP. Men bandyplanerna i Stockholm idag är inte fullbokade. Förra säsongen användes exempelvis bara 62 procent av matchtiderna som idrottsförvaltningen upplåtit till Bandyförbundet.

I Stockholms stad finns det idag åtta bandyklubbar, av vilka tre har ungdomsverksamhet. Bandyn når cirka två procent av pojkarna i mellanstadiet, vilket är trettonde plats i popularitet efter badminton men före judo. I högstadies- och gymnasieåldern är deltagandet bland stockholmspojkar mycket lågt, enligt idrottsförvaltningen, och det finns endast ett flicklag i serieverksamhet. Antalet bidragsberättigade medlemmar i bandyföreningarna var i våras 846, nästan tio procent färre än 2005. Däremot är bandyn en betydligt större idrott i andra kommuner i stockholmsregionen. Möjligen skulle en bandyhall kunna öka intresset för sporten.

Om en ny hall ska tillskapas bör det i första hand ske genom samarbete mellan klubbar, näringsliv, flera kommuner och regionala aktörer. Inom Stockholms stads egen investeringsbudget finns inte utrymme för en bandyhall under de närmaste åren. I idrottsnämndens långsiktiga investeringsplan finns dock sedan tidigare en bandyhall inplanerad till 2017-2018. Denna finns kvar i planerna. Men för att den ska kunna aktualiseras med staden som medfinansier krävs att bandysportens aktörer själva tar ansvar för processen. Därtill krävs att det skapas ett större underlag bland Stockholms ungdomar, framförallt bland flickor, och att de andra kommunerna i regionen som skulle komma att använda hallen också tar ett investeringsansvar. Dessutom är det nödvändigt att hallens energiförbrukning blir betydligt lägre än vad man kan förutsäga idag. Det är också viktigt att understryka att hallen bör vara en så kallad kombinationshall för flera vinteridrotter, vilket skulle kunna vara till fördel för bland annat konståknningen.

En av konsekvenserna av klimatzförändringarna tycks vara att vintrarna i Sverige blir betydligt mildare, och att det därmed blir allt svårare att bedriva vintersporter i exempelvis stockholmsregionen. Att i det perspektivet försöka göra fler vinteridrotter till inomhusidrotter, och öka energiförbrukningen ytterligare, är för mig en tveksam åtgärd.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2008:35) av Stefan Nilsson (mp) om bandyhall i Stockholm

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. I huvudsak bifalla motionen
2. Uppdra till idrottsnämnden att omgående utreda lämplig placering för en bandyhall i Stockholmsregionen.
3. Därutöver anför följande.

Vi anser att Stockholmsregionen behöver en bandyhall för att komplettera utbudet av idrottsanläggningar. En bandyhall är en förutsättning om bandyn ska kunna finnas kvar i Stockholm. Arbetet med att hitta en lämplig plats ska omgående påbörjas.

Vidare bör möjligheterna till ett regionalt samarbete kring bandyhallen undersökas. I den mån det är möjligt bör hallen även kunna användas för andra idrotter.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Svenska Bandyförbundet har som inriktning att tillgång till en hall ska vara ett villkor för spel i elitserien från år 2012. Detta är också ett realistiskt årtal för när en bandyhall senast borde kunna vara färdig. Stockholm ska därför nu påbörja planeringen av en bandyhall; med inriktningen att hallen ska stå färdig senast år 2012.

Hallen ska i första hand ses som en träningsanläggning, men bör ha rejäla publikutrymmen så att elitseriematcher och andra elitmatcher, exempelvis vid dåligt väder, kan förläggas dit.

Det finns klara miljöfördelar med en bandyhall, eftersom en sådan drar betydligt mindre energi än en öppen bandybana. Hallen ska byggas med bästa möjliga teknik avseende miljö och energi. Den bör bli den andra inomhushallen för idrott, efter Åke-shovshallen, som är försedd med solpaneler på taket.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2008:35) av Stefan Nilsson (mp) anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför i detta utlåtande.

Stockholm den 10 december 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Madeleine Sjöstedt

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Tomas Rudin*, *Mirja Räihä Järvinen* och *Abdo Goriya* (alla s), *Emilia Hagberg* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

I en motion föreslår Stefan Nilsson (mp) att kommunfullmäktige beslutar att en bandyhall ska byggas i Stockholm senast år 2012. Arbetet med att hitta en lämplig plats för en bandyhall bör påbörjas snarast och olika finansieringsalternativ undersökas.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och idrottsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Motionen tar upp frågan om behovet av en bandyhall i Stockholm. Motionären menar att bandyn är en betydande ungdomsidrott i Stockholm och att skadefrekvensen är lägre än inom exempelvis fotboll eller ishockey. Flera bandyhallar har byggts runt om i Sverige de senaste åren. Fördelen med en bandyhall i Stockholm är att bandysäsongen kan förlängas med flera månader. Även andra idrotter skulle kunna dra nytta av en bandyhall enligt motionären, t.ex. skridsko, konståkning, fotboll, boule, tennis och badminton.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att:

1. En bandyhall ska byggas i Stockholm senast 2012.
2. Arbetet med att hitta en lämplig plats för en bandyhall bör påbörjas snarast.
3. Olika byggnadsalternativ för hallen utreds, bland annat med utgångspunkt från publikkapacitet och möjlig användning även för andra idrotter.
4. Olika möjligheter till finansiering av hallen utreds, inklusive alternativet med Stockholms stad som möjlig ägare eller delägare.
5. Hallen ska byggas med bästa möjliga teknik avseende miljö och energi.
6. Hallen ska förses med solpaneler i taket.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden i sin långsiktiga planering för investeringar anger år 2017-2018 som tidpunkt för uppförande av en bandy-/skridskohall. Många förslag på nya idrottsanläggningar och betydande behov av att upprusta befintliga anläggningar har presenterats det senaste året. Stadsledningskontoret anser att prioriteringar måste göras eftersom staden totalt sett har många angelägna

investeringar. Detta sker i samband med beredningen av stadens budget då alla angelägna investeringsbehov kan bedömas utifrån ett stadsövergripande perspektiv. För att nå upp till stadens mål om en god ekonomiska hushållning är det nödvändigt att höga drift-, underhålls- och kapitalkostnader inte tränger undan budgetutrymmet för stadens övriga verksamhet. Med hänvisning till detta anser stadsledningskontoret att en förutsättning för att en bandy-/skridskohall ska byggas före år 2017-2018 är att den finansieras med andra än kommunala medel. Stadsledningskontoret konstaterar också att en rad frågor måste utredas innan beslut om byggandet av en bandyhall kan fattas. Detta rör framförallt finansierings- och driftfrågor.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 september 2008 att som svar på remissen återopas idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Else Lundin (mp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (s) och Mehdi Oguzsoy (v), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Else Lundin (mp), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 25 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har i ett särskilt ärende, dnr 017/229/06 daterat 2006-06-30 till idrottsnämnden redovisat förutsättningarna och möjligheterna var en bandyhall skulle kunna uppföras inom staden. Platserna som undersöktes var Spånga IP, Zinkensdamms IP, Gubbängens IP, Vårbergs IP och Östermalms IP. Förvaltningen ansåg och anser fortfarande att det bästa läget för uppförande av en hall, på en befintlig idrottsplats, är Gubbängens IP. Vidare att en hall skall vara en s.k. kombinationshall för flera vinteridrotter samt att ha riklig tillgång av åskådarplatser, servicefunktioner och publikutrymmen.

Förvaltningen anser att det på sikt är rimligt att Stockholm investerar i en hall för flera vinteridrotter. Kostnaderna för en kombinationshall beräknas till mellan 70 - 200 Mkr beroende på antal åskådarplatser m.m.

Förvaltningen har i sin långsiktiga planering för investeringar angivit år 2017-2018 som tidpunkt för uppförande även bandy/skridskohall.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Else Lundin (mp) enligt följande

1. i stort tillstyrka idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande
2. därutöver besluta att målsättningen skall vara att bandyhallen skall vara färdig senast 2012.
3. därutöver anföras:

Den tid som idrottsförvaltningen föreslår 2017-2018 är alltför avlägsen. Om det tar ytterligare tio år innan en bandyhall finns tillgänglig, drabbar det sporten negativt; sporten riskerar att förlora utövare, inte minst ungdomar.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (s) och Mehdi Oguzsoy (v) enligt följande

Vi delar motionärens uppfattning om behovet av en bandyhall för att komplettera utbudet av anläggningar i landets huvudstad. Utvecklingen inom bandyn går, på samma sätt som ishockeyn tidigare, mot att bli en inomhussport. Frågan om placering bör utredas noga, likaså utformningen av hallen. Det är därför angeläget att planeringen påskyndas och prioriteras i idrottsnämndens investeringsplan.

Särskilt uttalande gjordes av Else Lundin (mp) enligt följande

Gubbängens idrottsplats är ett bra val av plats för en bandyhall. Om Gubbängens idrottsplats väljs som plats för en bandyhall, exempelvis genom att den nuvarande isytan byggs över, bör ytterligare en isyta anläggas. Annars riskerar Gubbängens IF:s ungdomsverksamhet att delvis trängas undan av den stora efterfrågan på tider från andra bandyklubbar. En möjlighet skulle kunna vara att anlägga denna is på den nuvarande fotbollsplanen där speedwaybanan ligger. Det skulle också vara möjligt att bygga en speedway-arena på idrottsplatsen så att man får en kombinerad arena för bland annat bandy och speedway. Då skulle dessutom speedwaysporten få en plats där bullret ej stör omgivningarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:35

2008:35

Motion av Stefan Nilsson (mp) om bandyhall i Stockholm

Dnr 328-1152/2008

Bandy är en klassisk sport med gamla anor. Sporten var den stora arenaidrotten på is innan ishockeyn växte sig stark under 1940-1950-talet. Redan 1908 vann ett stockholmslag sitt första SM-guld och många stockholmslag har under årens lopp spelat i högsta serien. Sporten är speciell på så sätt att den på allvar bara finns i Norden och Ryssland. Bandy är en viktig del av det svenska kulturarvet.

Bandy är en betydande ungdomsidrott i Stockholm med tusentals utövare. Idrotten är skonsam för kroppen; skadefrekvensen är mycket lägre än inom exempelvis fotboll och ishockey, samtidigt som utövarna får en minst lika stark kondition. Ur folkhälsosynpunkt är det därför viktigt att bandyn ges förutsättningar att fortsätta vara en av de stora lagidrotterna i Stockholm, tillsammans med fotboll, ishockey, handboll, basket och innebandy.

Svenska Bandyförbundet har signalerat att tillgång till en bandyhall inom några år kommer att vara en förutsättning för spel i elitserien. Att Stockholm har elitlag i bandy är viktigt för att sporten ska kunna fortsätta att locka många unga utövare - det är en välkänd företeelse inom idrotten att "topp skapar bredd". En av förutsättningarna för att bandyn ska finnas kvar som betydande ungdomsidrott i Stockholm är därför att det finns en bandyhall.

Flera bandyhallar har byggts i Sverige de senaste åren. Den första svenska hallen, i Edsbyn, öppnades 2003. Det har sedan dess byggts ytterligare två hallar; i Västerås och Surte, och fler är på gång runt om i landet.

Den stora fördelen med en bandyhall i Stockholm är framför allt att bandysäsongen kan förlängas med flera månader. I stockholmsregionen tränar man på hockeyrinkar tidigt under höstarna innan förutsättningarna medger träning

på bandybanor. Det innebär att fler träningsmatcher kan spelas på försäsongen och att fler cupturneringar, inte minst för ungdomar, kan hållas.

Även andra idrotter skulle kunna dra nytta av en bandyhall. Exempel på sådana skulle kunna vara skridsko, konståkning, fotboll, boulle, tennis och badminton.

Kostnaderna för att anlägga en bandyhall är blygsamma jämfört med exempelvis en stor fotbollsstadion. Något som har stor betydelse för kostnaderna är bredden av hallen, som har stor betydelse för konstruktionens komplexitet. Hallen i Edsbyn, som tar ungefär 4 000 åskådare, är förhållandevis ”smal” och var därför billig att bygga.

Det är viktigt att en bandyhall i Stockholm, liksom andra idrottsanläggningar, ligger lätt tillgänglig för kommunala färdmedel. Flera områden har under årens lopp diskuterats som möjlig plats för en bandyhall, bland annat Gubbängen, Spånga, Vårberg och Sköndal.

Det finns klara miljöfördelar med en bandyhall, eftersom en sådan drar betydligt mindre energi än en öppen bandybana. Därför blir också driftskostnaden lägre för en bandyhall. När man bygger en ny modern bandyhall bör naturligtvis den modernaste, mest miljövänliga tekniken användas. Här finns möjlighet att skapa något som kan bli ett föredöme ut miljösynpunkt, inte minst för alla andra orter som under de närmaste åren kommer att bygga bandyhallar. Anläggningen bör vara så energieffektiv som är möjligt med dagens teknik. Hallens tak bör vara försett med solpaneler, för att göra den delvis självförsörjande med energi. Det finns flera bra exempel på detta; bland annat har Åkeshovshallen försetts med en solpanelsanläggning.

Stockholms kommunfullmäktige bör besluta att en bandyhall ska byggas i Stockholm senast 2012. Arbetet med att hitta en lämplig plats för en bandyhall bör påbörjas snarast och olika finansieringsalternativ bör undersökas, inklusive att Stockholms stad är möjlig ägare eller delägare av hallen. Olika byggnadsalternativ bör undersökas, med tanke på publikkapacitet, möjlig användning också för andra idrotter och andra viktiga aspekter.

I planeringsarbetet är det viktigt att Stockholms bandyförbund, som har tät kontakt med alla bandyklubbarna i Stockholm, är en central samtalspartner.

Jag föreslår fullmäktige besluta att

1. en bandyhall ska byggas i Stockholm senast år 2012
2. arbetet med att hitta en lämplig plats för en bandyhall påbörjas snarast
3. olika byggnadsalternativ för hallen utreds, bl. a. med utgångspunkt från publikkapacitet och möjlig användning även för andra idrotter
4. olika möjligheter till finansiering av hallen utreds, inklusive alternativet med Stockholms stad som möjlig ägare eller delägare

5. hallen ska byggas med bästa möjliga teknik avseende miljö och energi
6. hallen ska förses med solpaneler på taket.

Stockholm den 25 april 2008

Stefan Nilsson